

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2013r

SĄD OKRĘGOWY w ŁOMŻY w WYDZIALE I CYWILNYM,

w składzie:

PRZEWODNICZĄCY: SSO ANDRZEJ KORDOWSKI

PROTOKOLANT: MONIKA CHRZANOWSKA

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2013 r. w Łomży

na rozprawie,

sprawy z powództwa W. K. (1) i S. K.

przeciwko A. K. (1) oraz małoletnim K. K. (1) i J. K. reprezentowanych przez przedstawiciela ustawowego A. K. (1)

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powodów W. K. (1) i S. K. solidarnie na rzecz pozwanej A. K. (1) kwotę 7.217 / siedem tysięcy dwieście siedemnaście / złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 783/12

UZASADNIENIE

Powodowie W. K. (1) oraz S. K. reprezentowani w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika wystąpili z pozwem przeciwko A. K. (1) oraz małoletnim M. K. i K. K. (1) reprezentowanym w sprawie przez przedstawicielkę ustawową – matkę A. K. (1) o złożenie oświadczenia woli w przedmiocie przeniesienia własności nieruchomości na darczyńców. Konkretyzując swoje roszczenie wskazali, że żądają zobowiązania, na podstawie art. 898 k.c., 405 k.c. i art. 64 k.c. w zw. z (...) k.p.c. pozwanej A. K. (1), małoletniej M. K. oraz małoletniej K. K. (1) do złożenia oświadczenia woli w przedmiocie przeniesienia prawa własności: - gospodarstwa rolnego składającego się z nieruchomości: położonej w J. o powierzchni 16 ha 7320 m² oznaczonej numerami (...) (zabudowanej domem mieszkalnym parterowym, dwoma chlewami i stodołą), (...) oraz nieruchomości położonej we wsi G., gmina T. o powierzchni 1 ha 6300 m⁽²⁾, oznaczonej numerem (...), dla której Sąd Rejonowy w Grajewie prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...)(...); - gospodarstwa rolnego w skład, którego wchodzi nieruchomość rolna położona w J. o powierzchni 4 ha 0577 m⁽²⁾, stanowiącą działkę oznaczoną numerem (...), dla której Sąd Rejonowy w Łomży prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...)(...). Wnieśli także o zasądzenie od A. K. (1) solidarnie na rzecz powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwu wskazali, że na podstawie umowy darowizny z dnia 25.08.1993 r. darowali synowi G. K. gospodarstwo rolne w skład którego wchodzi nieruchomość rolna położona w J. o powierzchni 4 ha 0577 m², stanowiąca działkę oznaczoną numerem (...), dla której Sąd Rejonowy w Łomży prowadzi księgę wieczystą o numerze KW Nr (...). Natomiast na podstawie umowy darowizny z dnia (...)r. darowali A. J. i G. małżonkom K. gospodarstwo rolne składające się z nieruchomości: położonej w J. o powierzchni 16 ha 7320 m² oznaczonej numerami (...) oraz nieruchomości położonej we wsi G., gmina T. o powierzchni 1 ha 6300 m², oznaczonej numerem (...), dla której Sąd Rejonowy w Grajewie prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...)(...). Strona powodowa podała, że ze

względem na rażącą niewdzięczność, naganne zachowanie obdarowanych względem darczyńców, które trwało przez cały okres małżeństwa A. K. (1) oraz G. K., a uwidoczniło się zwłaszcza na początku 2012 r., nie wywiązywania się przez A. K. (1) oraz G. K. z obowiązku prowadzenia gospodarstwa, rażącej niewdzięczności syna i synowej, a także popadnięcia powodów w niedostatek W. i S. K. zmuszeni zostali do złożenia w dniu 28.03.2012 r. oraz 27.08.2012 r. oświadczenia o odwołaniu darowizny, wzywając obdarowanych do przeniesienia swojego gospodarstwa z powrotem na darczyńców. G. K. po otrzymaniu oświadczenia wyraził pisemną zgodę na odwołanie dokonanej na rzecz jego osoby darowizny. Zobowiązał się również, iż w terminie 2 miesięcy od otrzymania oświadczenia stawi się w kancelarii notarialnej w celu podpisania aktu notarialnego i zwrotu darowizny z powodu znalezienia się przez powodów w niedostatku i nie wywiązywania się przez niego i jego małżonkę z obowiązków wobec powodów. W dniu 22.04.2012 r. G. K. zmarł i nie zdążył stawić się w kancelarii notarialnej. W odpowiedzi na pozew pozwana A. K. (1) w imieniu swoim i małoletnich dzieci, występując w sprawie z profesjonalnym pełnomocnikiem, wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od strony przeciwnej kosztów procesu. Wskazała, że rzeczywistą przyczyną wytoczenia przez stronę powodową sprawy o zwrot darowizny była sprawa rozwodowa, którą wniosła pozwana A. K. (1) w 2011 r. Pozwana chciała się rozstać z G. K. – synem powodów, z powodu nadużywania przez niego alkoholu, po tym powodowie nabrali do niej dystansu, przestali się kontaktować, nigdy wcześniej zaś nie zgłaszali do niej żadnych pretensji.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje: Na podstawie umowy darowizny zawartej w formie aktu notarialnego w dniu 25.08.1993 r. Rep. A Nr (...) przed notariuszem W. W. prowadzącą Kancelarię Notarialną w Ł., W. i S. małżonkowie K. darowali G. K. gospodarstwo rolne w skład którego wchodzi nieruchomość rolna położona w J. o powierzchni 4 ha 0577 m², stanowiąca działkę oznaczoną numerem (...), dla której Sąd Rejonowy w Łomży prowadzi księgę wieczystą o numerze KW Nr (...). Na podstawie zaś umowy darowizny zawartej w formie aktu notarialnego w dniu (...) r., Rep. A Nr (...) przed notariuszem B. P. prowadzącą Kancelarię Notarialną w Ł., W. i S. małżonkowie K. darowali A. J. i G. małżonkom K. gospodarstwo rolne składające się z nieruchomości: położonej w J. o powierzchni 16 ha 7320 m² oznaczonej numerami (...) (zabudowana domem mieszkalnym parterowym, dwoma chlewami i stodołą), (...) oraz nieruchomości położonej we wsi G., gmina T. o powierzchni 1 ha 6300 m², oznaczonej numerem (...), dla której Sąd Rejonowy w Grajewie prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...).(...)

W paragrafie czwartym wyżej wymienionej umowy darowizny, na nabytej nieruchomości G. i A. K. (1) ustanowili na rzecz powodów dożywotnią służebność osobistą polegającą na prawie bezpłatnego korzystania z jednego pokoju od strony południowej oraz wspólnie z kuchni, łazienki i korytarza.

A. i G. K. zawarli związek małżeński w lutym 1997 r. Po ślubie zamieszkali razem z rodzicami G. K. w miejscowości (...), gmina J.. Wspólne zamieszkiwanie małżonków z powodami w niniejszej sprawie, trwało do 2004 r. W tym roku powodowie wyprowadzili się do mieszkania w Ł., które było przeznaczone dla ich córki M. M. (1). Decyzja o wyprowadzce rodziców z K. była wspólną decyzją zainteresowanych. Na mocy porozumień między członkami rodziny małżonkowie K. przekazali powodom kwotę 25.000 zł, która miała być przeznaczona na spłatę kredytu mieszkaniowego córki powodów M. M. (1). Powodowie przez okres około trzech lat zamieszkiwali w Ł., potem przeprowadzili się do B. gdzie mieszkali u swojej córki, pomagali jej w opiece nad małoletnimi dziećmi. W czasie gdy powodowie nie przebywali już w domu w K., dalej utrzymywali relacje z synem G. i jego żoną A. jak również z ich dziećmi K. i M.. Razem spędzali ważniejsze uroczystości, takie jak komunie czy urodziny wnuczek, spotykali się także w czasie świąt. Małoletnie odwiedzały dziadków w czasie swoich ferii zimowych w B.. Między G. i A. K. (1) a rodzicami panowały normalne relacje, nie dochodziło między nimi do kłótni, czy awantur. Z czasem jednak zaczęło się pogarszać w małżeństwie pozwanej z G. K.. Po wyprowadzce rodziców z K. u G. K. co raz bardziej uwidaczniał się problem z nadużywaniem alkoholu. Mąż pozwanej pił ciągami, zaniedbywał gospodarstwo rolne, trzykrotnie zabierano mu prawo jazdy, nie potrafił zająć się dziećmi co skutkowało tym, że pozwana zmuszona była zwolnić się z pracy. Małżonkowie od 2005 r. dzierżawili grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego, które otrzymali od powodów, natomiast inwentarz żywy i część maszyn rolniczych została przez nich sprzedana. A. K. (1) trzykrotnie wносиła sprawę o rozwód. W kwietniu 2011 r. wyprowadziła się ze wspólnego domu i razem z córkami zamieszkała na stacji w Ł.. W tym czasie do domu w K. powrócili rodzice G. K. i razem z nim zamieszkali. Ostatni pozew o rozwód A. K. (1) złożyła w maju 2011 r. Sprawa toczyła się przed Sądem Okręgowym w Łomży pod sygnaturą I C 303/11 i

została umorzona ze względu na śmierć G. K.. G. K. zmarł 22 kwietnia 2012 r. w Niemczech, gdzie wyjeżdżał na prace sezonowe. Z wyraźnej woli rodziców i siostry zmarłego - M. M. (1), pogrzebem nie zajmowała się pozwana A. K. (1). Osoby te wystąpiły jednak do pozwanej o zwrot kosztów pogrzebu, co ta uczyniła. Pozwana po śmierci męża sprzedała część majątku ruchomego wchodzącego w skład gospodarstwa rolnego i spłaciła zaciągnięte przez męża kredyty.

S. K. i W. K. (1) mieszkają w domu w K.. Utrzymują się z świadczeń emerytalnych w łącznej kwocie 1850 zł miesięcznie. Są osobami w podeszłym wieku, cierpią na choroby w postaci nadciśnienia tętniczego, prostatę oraz choroby żołądka, S. K. jest po przebytym zawale serca. W czynnościach życia codziennego, takich jak zakup artykułów spożywczych, dowóz do lekarza, przygotowanie opału na zimę powodom pomagają sąsiedzi.

A. K. (1) wraz z dwójką małoletnich dzieci mieszka na stacji w Ł.. Utrzymuje się z prac dorywczych, czynszu dzierżawnego w kwocie 2200 zł rocznie, otrzymuje dopłaty unijne do wydzierżawianych gruntów, dzieci natomiast mają rentę po zmarłym ojcu w wysokości 728,16 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów: odpis skrócony aktu zgonu (k.7); oświadczenie o odwołaniu darowizny (k. 8, 10), umowa darowizny w formie aktu notarialnego z dnia (...)r. (k. 11-12); umowa darowizny w formie aktu notarialnego z dnia 25.08.1993 r. k. (13-14); karty informacyjnej leczenia S. K. (k.58); zeznań A. K. (2) (prot. elek. k. 81v 02:26:51-02:37:00); zeznań G. M. (prot. elek. k. 81 v 02:37:01-02:47:55); zeznań A. P. (prot. elek. k. 81v 02:47:56-02:54:43); zeznań J. N. (prot. elek. k. 150v 00:20:03-00:24:25), zaświadczeń i historii choroby powodów (k. 101-107); decyzji KRUS w przedmiocie ustalenia wysokości emerytury powodów (k. 124,125); potwierdzeń przelewu na okoliczność spłaty kredytów po śmierci G. K. przez A. K. (1) (k.142-146); decyzji KRUS w przedmiocie renty po zmarłym ojcu na rzecz małoletnich powódek (k. 147), akt sprawy I C 303/11 Sądu Okręgowego w Łomży, dokumentacji fotograficznej (k. 93, 117).

Wiarygodność dokumentów zebranych w sprawie nie była kwestionowana przez żadną ze stron, natomiast osobowe środki dowodowe tylko w części zasługiwały na uwzględnienie, o czym szerzej niżej.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo nie było zasadne. Kodeks cywilny w art. 898 §1 k.c. przewiduje, że darczyńca może odwołać darowiznę nawet już wykonaną, jeżeli obdarowany dopuścił się względem niego rażącej niewdzięczności. Odwołanie darowizny następuje przez oświadczenie darczyńcy złożone obdarowanemu na piśmie (art. 900 k.c.). W niniejszej sprawie powodowie odwołali darowiznę dokonaną aktem notarialnym z dnia (...)r., pismem z dnia 28 marca 2012 r. (k. 10) w stosunku do obydwójga obdarowanych, natomiast po śmierci G. K. odwołali darowiznę uczynioną w akcie notarialnym z dnia (...)r. pismem z dnia 27.08.2012 r. (k.8) skierowanym do A. K. (1). Wprawdzie strona powodowa nie dołączyła do akt sprawy dowodu doręczenia powyższego oświadczenia pozwany (jedynie potwierdzenie nadania pisma z dnia 27.08.2012 r.) dlatego też nie można było ustalić w jakim terminie oświadczenie to dotarło do adresatów, tym niemniej fakt ten nie był kwestionowany przez stronę przeciwną. Oświadczenie odwołujące darowiznę powinno być skierowane do obdarowanego i wywołuje ono skutek z chwilą dojścia do niego w taki sposób, żeby mógł on zapoznać się z jego treścią. Niewątpliwie skuteczność odwołania darowizny nie jest uzależniona od nadania temu oświadczeniu ściśle określonej treści, a forma pisemna jest zastrzeżona wyłącznie dla celów dowodowych (ad probationem). Oświadczenie to musi być jednak zrozumiałe i zawierać jednoznaczny przekaz dla obdarowanego, że darczyńca odwołuje dokonaną na jego rzecz darowiznę. Wywołuje ono skutek obligacyjny i nie powoduje powrotnego przejścia własności na darczyńcę. W przypadkach, gdy przedmiotem darowizny jest nieruchomości, skutek rzeczowy może zostać osiągnięty przez powrotne przeniesienie w drodze umowy własności darowanej nieruchomości na darczyńcę. Niewątpliwie oświadczenie powodów o odwołaniu darowizny spełniło warunki wymagane prawem; zostało sporządzone na piśmie, zawiera jednoznaczny i zrozumiały przekaz o odwołaniu darowizny uczynionych w dniu (...)r. i (...)r. Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji pełnomocnika pozwanej, że nie możliwym było odwołanie darowizny uczynionej aktem notarialnym z dnia (...)r. albowiem oświadczenie strony powodowej w tym przedmiocie nastąpiło już po śmierci obdarowanego G. K.. Powołane w uzasadnieniu argumentacji pełnomocnika orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2002 r., II CKN 1395/00, nie przystaje do realiów niniejszej sprawy. Wynika

to z tego, że oświadczenie z dnia 29.09.1997 r. odwołuje darowiznę tylko w stosunku do pozwanej A. K. (1), nie jest kierowane do dzieci zmarłego a tym bardziej do niego samego. Zgodnie zaś z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 1969 r. III CZP 133/68 (OSNC 1969/11/193) okoliczność, że darowizna została dokonana na rzecz obojga małżonków i przedmiot darowizny wszedł do ich majątku wspólnego, nie stoi na przeszkodzie odwołania darowizny w stosunku do jednego tylko małżonka. W wypadku takim uważa się, że z chwilą skutecznego odwołania darowizny rzecz darowana przestała wchodzić do majątku wspólnego, a udział w niej małżonka, w stosunku do którego darowizna nie została odwołana, staje się jego majątkiem odrębnym. W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie darowizny było skuteczne, kwestią otwartą zatem było ustalenie czy powództwo o złożenie oświadczenia woli w przedmiocie przeniesienia własności nieruchomości na darczyńców jest zasadne. W tym miejscu, wskazać należy na niejednolite stanowisko strony powodowej w toku procesu w zakresie swoich żądań. Wysłuchiwana informacyjnie powódka W. K. (1) wskazywała, że nie chciałaby odbierać gospodarstwa rolnego swoim wnuczkom, podobnie wypowiadał się powód S. K.. Sąd wysłuchał stanowiska strony powodowej, jednakże z uwagi na fakt, że ostatecznie osoby te poparły powództwo w całości, Sąd rozstrzygał o całości ich żądania zgłaszanego w pozwie i w tym zakresie odwołania darowizny co do wszystkich nieruchomości objętych pozwem, zważył co następuje. Niewątpliwie darowizna wytwarza pewien stosunek etyczny pomiędzy darczyńcą i obdarowanym, wyrażający się w moralnym obowiązku wdzięczności. Godzi w ogólne poczucie etyczne sytuacja, jeżeli ktoś jest niewdzięczny wobec darczyńcy. Darowizna nakłada na obdarowanego więzy zobowiązujące go do szczególnego zachowania względem darczyńcy, dając mu możliwość podjęcia określonych czynności w razie naruszenia tego obowiązku (A. Ohanowicz, J. Górski, *Zarys prawa zobowiązań*, Warszawa 1970, s. 500). Wprawdzie do essentialia negotii umowy darowizny nie należy obowiązek sprawowania opieki nad darczyńcą przez obdarowanego, to jednak umowa darowizny rodzi po stronie obdarowanego moralny obowiązek wdzięczności, który nabiera szczególnego charakteru zwłaszcza wtedy, gdy dochodzi do zawarcia umowy między osobami najbliższymi, których powinność świadczenia pomocy i opieki wynika już z łączących strony umowy stosunków rodzinnych (wyrok SN z dnia 13 października 2005 r. I CK 112/05, LEX nr 186998). Sprzeniewierzenie się przez obdarowanego wspomnianym oczekiwaniom, przez dopuszczenie się ciężkich uchybień wobec darczyńcy, nie uzasadnia utrzymania stosunku wykreowanego przez umowę darowizny, nawet gdyby darowizna była już wykonana. Złożenie oświadczenia woli w przedmiocie odwołania darowizny nieruchomości skutkuje upadkiem causa donandi, lecz nie unicestwia z mocy samego prawa prawnorzeczowego skutku umowy darowizny (wyrok SA w Łodzi z dnia 15 grudnia 1999 r., OSA 2000, z. 5, poz. 19). Przeniesienie to powinno nastąpić w drodze umowy. W przeciwnym razie pozostaje darczyńcy droga powództwa o zobowiązanie obdarowanego do przeniesienia własności nieruchomości, a rzeczą powoda jest wykazanie zasadności takiego żądania, aby sąd mógł zobowiązać pozwanego obdarowanego do przeniesienia na powoda darczyńcę prawa własności określonej nieruchomości (art. 64 k.c. w zw. z art. 1047 k.p.c.). W procesie o zwrot przedmiotu darowizny, z uwagi na jej skuteczne odwołanie z powodu rażącej niewdzięczności obdarowanego, sąd, z natury rzeczy ogranicza się do badania, czy zaszły okoliczności, wskazane przez darczyńcę w oświadczeniu, o jakim mowa w przepisie art. 900 k.c. (tak: wyrok SA w Poznaniu z dnia 16 stycznia 2013 r., I ACa 1111/12, LEX nr 1264389). Uprawnienie do odwołania darowizny jest uzależnione od dopuszczenia się rażącej niewdzięczności obdarowanego wobec darczyńcy. Pod pojęcie rażącej niewdzięczności podpada tylko takie zachowanie obdarowanego, polegające na działaniu lub zaniechaniu (nieczynieniu) skierowanym bezpośrednio lub nawet pośrednio przeciwko darczyńcy, które, oceniając rzecz rozsądnie, musi być uznane za wysoce niewłaściwe i krzywdzące darczyńcę. Wchodzi tutaj w grę przede wszystkim popełnienie przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub czci albo przeciwko majątkowi darczyńcy oraz o naruszenie przez obdarowanego spoczywających na nim obowiązków, wynikających ze stosunków osobistych, w tym również rodzinnych, łączących go z darczyńcą, oraz obowiązku wdzięczności (wyrok SN z 7 maja 2003 r., z dnia 7 maja 2003 r. IV CKN 115/01 LEX nr 137593). Rażącą niewdzięczność musi cechować znaczne nasilenie złej woli, skierowanej na wyrządzenie darczyńcy krzywdy lub szkody majątkowej. Czynami o rażącej niewdzięczności są np.: odmówienie pomocy w chorobie, odmowa pomocy osobom starszym, rozpowszechnianie uwłaczających informacji o darczyńcy, pobicia czy ciężkie znieważenia (B. Burian, *Odwołanie darowizny jako sankcja rażącej niewdzięczności*. Prace cywilistyczne, Acta UW, Prace Cywilistyczne, pod red. E. Gniewka (tom poświęcony pamięci Profesor Janiny Dąbrowy), Wrocław 1994, s. 13). Takie zachowanie może być ponadto uznane za wyczerpujące znamiona rażącej niewdzięczności, jeżeli będzie świadomym, rozmyślnym naruszeniem podstawowych obowiązków (wyrok SN z dnia 22 marca 2001 r. V CKN 1599/00, Prok. i Pr. 2002, nr 5, s. 40). O rażącej niewdzięczności z reguły nie może być natomiast

mowy, gdy obdarowany dopuszcza się wobec darczyńcy działań godzących w jego dobra, ale czyni to nieumyślnie (wyrok SN z 5 października 2000 r., II CKN 280/00, LEX nr 52563). Znamion rażącej niewdzięczności nie wyczerpują zresztą nie tylko czyny nieumyślne obdarowanego, ale także drobne czyny umyślne, jeżeli nie wykraczają one poza zwykłe konflikty rodzinne w określonym środowisku (wyrok SA w Szczecinie z 14 kwietnia 2005 r., I ACa 60/05, OSA 2006, z. 10, poz. 35). W podobny sposób należy potraktować incydentalne sprzeczki, zwłaszcza sprowokowane (wyrok SA w Warszawie z 22 listopada 2005 r., VI ACa 527/05, R. 2005, nr 11, s. 156). W świetle powyższych poglądów doktryny i orzecznictwa twierdzenia strony powodowej, dotyczące zachowania strony pozwanej, mającego świadczyć o rażącej niewdzięczności obdarowanego względem darczyńcy, okazały się gołosłowne (art. 898 § 1 kc w zw. z art. 6 kc). Na tą okoliczność Sąd przeprowadził dowody, zawnioskowane przez powodów, w szczególności przesłuchał powołanych przez nich świadków. Świadek M. C. – sąsiadka powodów, zeznała że nie wie dlaczego powodowie wyprowadzili się do Ł.. Nie była świadkiem żadnych kłótni pomiędzy powodami a G. i A. K. (1) i nie wie czy takie były. Jednocześnie wskazała, że między tymi osobami nie było zbyt dobrego kontaktu. Jako niewiarygodne oceniono zeznania świadka W. K. (2), który był mężem siostry pozwanej A. K. (1). Świadek ten podczas przesłuchania nie krył, że ma żal do pozwanej A. K. (1) za to, że nakłaniała swoją siostrę do rozwodu z nim. W. K. (2) aktywnie uczestniczył w konflikcie pozwanej z G. K. i wyraźnie zeznawał na jej niekorzyść. W podobny sposób Sąd podszedł do zeznań M. M. (1), jest ona jedynym dzieckiem powodów, a przez to ma interes w tym aby dokonano zwrotu darowizny na rzecz jej rodziców. Świadek ewidentnie wyolbrzymiała opisywane zachowania A. K. (1), podając że w domu dochodziło do awantur, w szczególności do incydentu przy użyciu noża i gróźb kierowanych przez pozwaną w kierunku S. K. i że to było powodem wyprowadzki rodziców do Ł.. Powyższe nie znalazło potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym, w tym również w wyjaśnieniach samego pozwanego, który podał, że wyprowadzili się z K. do Ł. bo było „za ciasno”. Tezom o otwartym konflikcie między stronami przeczą także fakty związane z tym że osoby te odwiedzały się podczas ważnych uroczystości takich jak komunie dzieci, czy święta. Powodowie byli obecni na urodzinach swoich wnucząt o czym świadczą także fotografie dołączone do akt sprawy. Jeszcze w zimę 2011 r. małoletnia M. K. odwiedzała dziadków w B.. Jednocześnie świadek M. M. (1) podała, że nie była świadkiem bezpośredniej awantury czy wyzwisk między stronami. Jako niewiarygodne Sąd ocenił także zeznania T. M., Z. R., C. S., M. G.. Osoby te przedstawiały subiektywne opinie dotyczące negatywnego zachowania pozwanych i G. K.. Nie potrafiły jednak przywołać konkretnych faktów i okoliczności mających za tym świadczyć, Osoby te wskazywały, że nie były świadkami kłótni czy awantur między tymi osobami. M. G. podawała, że relacje pogorszyły się po ślubie córki powodów i zauważyła to w sposobie odzywania się do siebie stron. Nie była jednak w stanie sprecyzować o jakie odzywanie się chodziło. W końcu stwierdziła, że między stronami nie było ciepła rodzinnego.

Twierdzenia strony powodowej nie znalazły poparcia nie tylko w zeznaniach świadków którym Sąd dał wiarę, ale również w dowodach z akt sprawy I C 303/11 w szczególności zeznaniach świadków, wyjaśnieniach stron, dokumentacji znajdującej się w aktach i opinii biegłych z RODK. Dlatego też w okolicznościach sprawy nie można mówić o "rażącej niewdzięczności" w rozumieniu art. 898 § 1 kc, które to pojęcie, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, dotyczy tylko takich niewłaściwych zachowań obdarowanego wobec darczyńcy, które charakteryzują się znacznym nasileniem złej woli, skierowanej na wyrządzenie darczyńcy krzywdy lub szkody majątkowej; chodzi przy tym nie o zwykłe konflikty, ale rozmyślne, wysoce nieprzyzwoite zachowanie, mające charakter zamierzonych, nieprzyjaznych aktów, kierowane wprost do darczyńcy (m.in.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4.06.2008r., I ACa 108/08, LEX nr 468602; wyrok SN z dnia 7.05.2003r., IV CKN 115/01, LEX nr 137593; wyrok SN z dnia 10.11.2000r., IV CKN 159/00, LEX nr 52498). Zawiedzione oczekiwania powodów co do sposobu traktowania ich przez syna, synową, wnuki, czy też brak możliwości zarządzania przedmiotową nieruchomością po dokonaniu darowizny, nie mogą uzasadniać odwołania darowizny na podstawie przepisu art. 898 § 1 kc, tym bardziej, że z przeprowadzonych dowodów wynika, że w rodzinie tej nie dochodziło do wzajemnych wyzwisk, kłótni, oskarżeń, czy awantur. Twierdzenia strony powodowej nie znalazły poparcia w zgromadzonym materiale dowodowym, w szczególności, nie można zarzucić pozwanej zaniechania wypełniania wobec powodów moralnego obowiązku świadczenia na ich rzecz opieki i pomocy, skoro powodowie nie wskazali nawet, aby o taką pomoc się zwracali, a pozwana jej odmówiła. Przeciwnie z wyjaśnień samych powodów wynika, że zamieszkują oni w domu należącym do pozwanych i nikt im tego nie utrudnia. We własnym zakresie ponoszą koszty swojego mieszkania w zakresie opłacanie energii elektrycznej, ogrzewania, wody, pozwana zaś opłaca podatki. Mogą także liczyć na pomoc sąsiadów, czy też córki M. M. (1). Jak ponadto wyżej wskazano

brak jest jakichkolwiek uzasadnionych przesłanek do uznania, że obdarowana pozwana utrudnia, czy uniemożliwia, powodowi korzystanie z przedmiotu darowizny. Jednocześnie wskazać należy, do czego też odnosili się powodowie, że postępowanie obdarowanego, który nie zachowuje się w odniesieniu do przedmiotu darowizny w sposób zgodny z wyobrażeniami darczyńcy, nie uzasadnia postawienia mu zarzutu zachowania rażąco niewdzięcznego (wyrok SN z 2 grudnia 2005 r., II CK 265/05, Biul. SN 2006, nr 3, s. 11). Mając powyższe na uwadze, oświadczenia powodów w zakresie odwołania darowizny nie można uznać za skuteczne pod kątem przesłanek z art. 898 kc, wobec czego powództwo o nakazanie złożenia oświadczenia woli zasługiwało na oddalenie. Orzeczenie o kosztach oparto na przepisie art. 98 § 1 i 3 kpc, mając na uwadze, że pozwane, jako wygrywające sprawę, poniosły koszty procesu w postaci wynagrodzenia pełnomocnika, będącego adwokatem (§ 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr163, poz. 1348 ze zm.) oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).